

4,500 LĒKTUVŲ PUOLĖ NACIŲ OKUPUOTA EUROPA

Japonai prisiartinio prie Loyang miesto

Taipgi varosi pirmyn Honan provincijoje

CHUNGKING, geg. 7. — Kiniečių komanda vakar pranešė, kad stiprūs japonų tankų ir šarvuotų vežimų daliniai pasivarė 30 mylių iki 9 mylias nuo Loyang miesto, senosios Kinijos sostinės.

Japonai, sustabdyti prie Lunghai geležinkelio, greit pasistūmėjo iš nesena užimto Lunju, pietryčiuose, persikėlė per Yi upę, ir da-

sivarė iki punkto netoli Loyango pirm negu buvo sušaukti.

Komunikatas taipgi prapazino japonų pasistūmėjimą dviejuose kituose Honan sektoriuose. Vienam žygy japonai pasivarė 10 mylių į šiaurę, iš Kioshan iki Chumatien. Antram žygy jie pasivarė arčiau prie stateginio Paofeng miesto, 60 mylių į pietryčius nuo Loyang.

Didelės atakos ant Kavieng, Rabaul bazių

GEN. MACARTHUR STABAS N. Gvinėjoje, geg. 7. — Šiandien pranešta apie naujas atakas ant apdaužytų japonų bazių Naujos Britanijos ir Naujos Irlandijos salose, ir kitą Schouten salų puolimą.

Amerikos lėktuvai iš Solomono bazių numetė 88 tonus bombų ant Kavieng aerodromo ir įrengimų netolimam Borpop. Vienas Amerikos naikintuvas negrįžo.

Vidutinieji ir lengvieji bombardieriai iš Solomono atakavo Rabaul bazę, kur numetė 70 tonų bombų ant Vanakanau aerodromo ir sandėlių prie Talili Matupi. Liberatori lėktuvai atakavo prieš įrengimus Biak saloje, Schouten salyne.

Britų Naujoje Gvinėjoje, Wewak-Hansa įlankos apylinkėje, bombardieriai atakavo prieš pozicijas krante, kur pastaromis dienomis maždaug 60,000 sugautų japonų koncentruojasi.

Sako Senatas greit praves taksų bylių

WASHINGTON, geg. 7. — Sen. George, Senato finansų komiteto pirmininkas, sakė Senatas greit užgirs naują į palengvinimą taksų planą, kurį atstovų butas penktadienį vienbalsiai priėmė, 358 balsais prieš 0.

Svarbiausia naujo byliaus dalis yra ta, kuri numato, kad visi tie, kurie uždirba nedaugiau \$5,000 į metus, neturės pildyti ilgų blankų, kadangi visi jų taksai bus atimami tiesiog iš uždarbio.

KALENDORIUS

Gegužės 8 d.: Šv. Mykolas Arkangelo apreišk.; senovės: Gintis ir Dainora.
Gegužės 9 d.: Šv. Grigalius, nazar.; senovės: Džiugas ir Austija.

ORAS

Dalinai ūkanota. Silčiausiai

Amerikiečiai ir vėl puolė Truk ir Ponape

U. S. LAIVYNO STABAS Pearl Harbor, geg. 7. — Laivynas vakar pranešė, kad armijos bombardieriai ketvirtadienio naktį numetė 87 tonus bombų ant Ponape salos, apmėtydami miestą ir uostą toj japonų laikomaj bazėje.

Anot pranešimo, kilo sprogimai ir dideli gaisrai. Kiti armijos lėktuvai dar kartą puolė Truk, svarbiausią prieš bazę Caroline salyne.

Prašo dar \$3 1/2 bil. "lend-lease" tikslams

WASHINGTON, geg. 7. — Prez. Rooseveltas vakar prašė Kongreso apropriuoti tris bilionus 450 milijonus dolerių "lend-lease" tikslams fiskaliniams metams iki 1945 m. birželio 30 d.

Prašoma suma, su likusia neišleista dalimi, sudarytų septynis bilionus 118 milijonų dolerių "lend-lease" tikslams pradant liepos 1 dieną.

PERSKAITĖ "DRAUGĄ", DUOKITE JŲ KITIEMS

Pralaužė nacių linijas Sevastopoly

Nuskandino dar kelis transporto laivus

MASKVA, geg. 7. — Vėliausias rusų pranešimas sako rusų lėktuvai ir laivai nuskandino dar aštuonis nacių laivus Juodojoje jūroje, prie Sevastopolio.

LONDONAS, geg. 7.

Vokiečių komanda šeštadienio naktį pripažino, kad rusai pralaužė jų linijas dviejuose vietose prieš Sevastopolį. Anot jų pranešimo, pralaužimai įvykė po smarkiųjų tankų, artilerijos ir lėktuvų atakų.

Rusų komunikatas 15-tą dieną iš eilės sakė "nėra materialinių pakeitimų" frontuose, bet pranešė, jog

PASIRUOŠĘ DIDŽIAJAI INVAZIJAI

Amerikiečiai pėstininkai Anglijoje atlieka realistiškus manevrus, puldami "priešo krantų apsigynimus." Virš jų galvų skraido kulkos ir šoviniai, nuduodant gynimosi ir atakavimo sąlygas, kokias sąjungininkų invazija veikiausiai ras nacių okupuotoje Europoje "D" dienoje.

VOKIEČIAI SUĖMĖ MUSSOLINI SŪNŲ

LONDONAS, geg. 7. — Anot raportų iš Šveicarijos, naciai Romoje suareštavo Vittorio Mussolini, buvusio premjero sūnų, už tai, kad jis gelbėjęs vokiečius dezertyrus. Nacių valdomi laikraščiai Romoje nieko neminėjo apie šį areštą.

Atsistatydino nacių viršininkas Danijoje

NEW YORKAS, geg. 7. — Vokiečių valdomas Danijos radio pranešė, kad Dr. Fritz Clausen atsistatydino iš nacių viršininko pareigų Danijoje. Priežastis nepaaiškinta.

Jo vietą užims triumviratas iš C. Joergensen, T. Larsen, ir H. Johansen.

ATPAŽINTAS SKRYNĖJ RASTAS LAVONAS

CHICAGO, geg. 7. — Policija sakė jį išradusi, kad Los Angeles mieste rastas moteriškės lavonas buvo Mrs. Louise Villegas, 24 metų amžiaus darbininkės.

Dabar ieškoma jos vyro. Buvo suimtas Ricardo Mora, 28 metų amžiaus indų plovėjas, bet kuomet jis nebuvo atpažintas kaip vyras, kuris pristatė skrynę su lavonu į stotį persiuntimui Californijon, jis buvo paleistas.

Iš Los Angeles sužinota, kad moteris nebuvo nušauta, nudurta nei nusmaugta. Bus tiriama ar ji buvo nuoduota ar kaip norint nutroškinta.

RUOŠIA VOKIETIJOS VALDYMO PLANUS

LONDONAS, geg. 7. — Europos Patariamasis Komitetas jau kuone baigė paruošti planus Vokietijos okupacijai ir nacių kontrolės likvidavimui. Yra galimybė, kad galutinas plano užgyrimas bus paliktas "Trijų Didžiųjų" susirinkimui.

Manoma planas bus laikomas paslapyti iki po paliaubų.

JUGOSLAVAI UŽMUŠĖ 900 VOKIEČIŲ KARIŲ

LONDONAS, geg. 7. — Partizanų komunikatas sakė jugoslaviai užmušė suvirš 900 nacių plačiose operacijose rytinėje Bosnijoje. Vokiečiai šiomis dienomis ten bandė prvesti naują tankų ir lėktuvų ofensyvą.

Aliantų artilerija šaudė Anzio fronte

NEAPOLIS, geg. 7. — Sąjungininkų artilerijos baterijos pradėjo smarkiai šaudyti Anzio fronte vakar. Jų šoviniai pataikė tiesiog į nacių sutvirtintas pozicijas, tankus, patrankas, ir vieną amunicijos krovinį.

Viena britų agentūra Londone pranešė, kad vis matosi daugiau davinų, jog aliantai ruošiasi naujai ofensyvai Italijoje, kuri gal prasidės rytiniam krante, kur lėktuvai penktadienį išgriovė svarbią Pescara užtvanką.

Artilerija sunaikino prieš patrankos poziciją 3 mylias į šiaurvakarius nuo Cisterna, sukėlė gaisrą dideliuose pastatuose į šiaurvakarius nuo Carroceto, ir išmušė tris tankus į šiaurvyčius nuo Carano.

Šoviniai taipgi išsprogdino ir uždegė amunicijos krovinį prie Cisterna.

Atstumia japonus Kohima fronte

Aliantai eina pirmyn šiaurinėje Burmoje

KANDY, Ceylon, geg. 7. — Britai ir indėnai kariai šiaurinėje Indijoje per keturių dienų ofensyvą išmušė labai daug japonų ir užėmė kelias svarbesnes pozicijas prie Kohima.

Komunikatas sakė daug japonų buvo užmušta Kohima ir Imphal sektoriuose. Imphal apylinkėje, tačiau, nėra didesnių pakeitimų linijose.

Pietiniam Burmos-Indijos fronte gale sąjungininkai pradėjo naują puolimą vakarinėje Burma Arakan apylinkėje, kurio metu užėmė

Amerikos lėktuvai puolė penkis Rumunijos geležinkelių centrus

Sukėlė gaisrus Ploesti aliejaus laukuose

LONDONAS, geg. 7. — Maždaug 2,000 lėktuvų iš Anglijos bazių šiandien atakavo Berlyną ir Muensterį, Vokietijoje. Britų lėktuvai vakar naktį puolė įvairius nacių taikinius okupuotoje Europoje.

Vokiečių lėktuvai vakar naktį atakavo pietinę Angliją.

NEAPOLIS, geg. 7. — Apie 2,500 sąjungininkų lėktuvų iš Italijos bazių šiandien atakavo Bucharešto geležinkelius ir kitus taikinius Balkanuose.

SĄJUNGININKŲ STABAS Neapoly, geg. 7. — Maždaug 750 Amerikos keturturto lėktuvų vakar dieną atakavo penkis svarbius susisiekimo centrus Rumunijoje.

Mūsų lėktuvai prasimušė pro didelę priešų opoziciją ir numetė šimtus tonų bombų ant geležinkelių Brasove, 80 mylių į šiaurę nuo Bucharešto; Craiova, 120 mylių į vakarus nuo Bucharešto; Campina, 20 mylių į šiaurę nuo Ploesti; Turnu Severin, prie Dunojaus 65 mylias į šiaurvakarius nuo Craiova, ir Pitesti, 70 mylių į šiaurvakarius nuo Bucharešto.

Ambasad. Harriman grįžo į Washingtoną

WASHINGTON, geg. 7. — State Departamentas vakar pranešė, kad W. Averell Harriman, Amerikos Ambasadorius Rusijai, grįžo į Washingtoną pasitarimas.

Sužadė keturis italus už šnipinėjimą naciams

NEAPOLIS, geg. 7. — Dar keturi italai, kurie militariniam teisme buvo rasti kalti šnipinėjimu ir sabotazu, buvo sušaudyti.

rešto; Campina, 20 mylių į šiaurę nuo Ploesti; Turnu Severin, prie Dunojaus 65 mylias į šiaurvakarius nuo Craiova, ir Pitesti, 70 mylių į šiaurvakarius nuo Bucharešto.

Mūsų bombardieriai ir naikintuvai sunaikino nepasakytą skaičių priešų lėktuvų.

Britų didieji lėktuvai atakavo aliejaus varyklas prie Campina, o Amerikos lėktuvai puolė Ploesti aliejaus laukus.

Padarytos nuotraukos parodė didelius gaisrus degančius Ploesti laukuose.

Štabo pranešimas pasakė, kad australiečiai ir afrikiečiai lakūnai, vartodami Amerikoje pagamintus lėktuvus, išnešė ataką, kuri sunaikino didžiulę Pescara užtvanką. Paleistas vanduo užliejo nacių susisiekimo linijas ir apsigynimus.

Aliantai iš Viduržemio prarado 16 didelių bombardierių ir aštuonis kitus lėktuvus, ir sunaikino 11 vokiečių lėktuvų.

Ispėja nacių, kad invazija visai arti

LONDONAS, geg. 7. — Maršalas Erwin Rommel vakar pranešė vokiečiams, kad jie turi skaityti sąjungininkų invaziją Europoje kaip artimos ateities dalyką.

Nacių komentatorius Dr. Erich Widdecki per Berlyno radio sakė amerikiečiai ir britai pasiųs 2,000,000 vyrų pulti Europą. Anot jo, didžiausias puolimas įvyks skers Anglijos kanalo, o kiti puolimai bus daromi pietinėje Prancūzijoje ir, gal, Danijoje ir Norvegijoje.

Amerikiečiai greit sužinos apie invaziją

WASHINGTON, geg. 7. — Karo informacijos biuro direktorius Elmer Davis vakar pareiškė, kad kuomet invazija tikrai prasidės, sąjungininkų komanda tuoj praneš apie jos eigą. Jis įspėjo amerikiečius netikėti nacių raportams apie invaziją.

OWI sakė vienas bandymas jau buvo darytas, Vichy radio pranešimu, būk sąjungininkai vykdė "bandymo" išlipdinimą, kad patraukti nacių karius iš pozicijos.

Slaptoji kova prieš milžiną okupantą

Išijauskime į vieną lietuvių knygnešio tragediją. Einant per sieną gabų, pasižventusį knygnešį Vincą Čižauską pastebėjo sargybiniai:

— Emė šaudyti... Kulkos iš visų pusių smigo vargšą, o jis, sužeistas, tik bėgo, slėpėsi kiek galėjo. Pagaliau šaudymai aptilo... O Vincas vis bėgo ir bėgo, gelbėdamas ne tiek save, kiek lietuviškas knygas ir laikraščius... Pagaliau, matyti, jam daug kraujo nutekėjo, neteko jėgų, parpuolė kniupščias į bulvienas ir apalpo. Didelis ir sunkus ryšulys su knygomis, kurį buvo prisirišęs prie nugaros, užkrito ant nelaimingojo Čižausko galvos. Ryšulys prisilėgė jo galvą prie purios smiltinės dirvos ir užtroškino jį. Nelaimingojo kankinio lavoną per kelių dienų rado vietos žemaičiai." (Knygnešys, I, 213).

Knygnešių tėvas

Tos baisios knygnešių kančios neturi išblėsti lietuvių atmintyje, tuo labiau jas privalome prisiminti šiemet

švėsdami 40 m. sukaktį nuo to laimėjimo, kada įvergi ti lietuviai, vyžoti kaimiečiai susilaukė pergales prieš galingąjį Rusijos carą, iskovoję spaudos laisvę.

Po 1863 m. sukilimo okupantai visiškai pasiryžo Lietuvą surusinti. Norėdami, kad lietuviai priprastų prie rusiško rašto, o vėliau ir prie jų kalbos bei dvasios, uždraudė lietuviams spausdinti knygas šimtmečiais įprastomis vartori raidėmis. Lietuviai pajuto pavojų ir atkakliai stojo į kovą. Jos pradžia labai reikšmingais žodžiais nusako "Knygnešio" redak. P. Ruseckas (socialistams artimų pažiūrų žmogus):

— Sunkią garbingą kovą dėl spaudos pradėjo vyskupas didvyris, tikras tiems laikams tautos vadas, lygus didiesiems Lietuvos kunigaikščiams, Motiejus Valančius. Anais sunkiausiais laikais, kai visa Lietuva po 1863-4 m. sukilimo gulėjo rusų parblokšta ir sumindžiota, kai beveik visi galvojo, jaudia Lietuvos žmonės buvo išžudyti, išvaikyti, išstremti, visiškai prisilėgti jis pirmas pakėlė kovą prieš bendrą pravoslavavimo bei rusinimo ir tautos dvasios naikinimo politiką, pakėlė kovą dėl uždraustos spaudos atgavimo... Jis pirmas (1866-1867 m.) pradėjo spausdinti savo knygas Prūsiose ir suorganizavęs ištinkimus vyrus, emė slapta gabenti jas į Lietuvą ir čia platinė... Prasidėjo karas: į karą stojo generolai (vyskupas Valančius, kai kurie jo artimieji padėjėjai), ka-

POLICIJAI GALVOSUKIS

Los Angeles, Calif., policija egzaminuoja dėžę, kurioje rasta moters lavonas ekspresu atsiųstas iš Chicago. Dėžę siuntęs "John Lupez" ir užadresavęs sau. (Acme-Draugas telephoto)

rininkai (kunigai, neskaityti gi tuomet pasauliniai inteligentai); stojo paprasti eiliniai kareiviai — žmonės prasčiokai, maldingos moterys ir t.t." (Knygnešys, I, 6-7, 14).

Mirties pavojų einant per sieną

Knygnešiai spausdinius susikraudavo į pakius po tris, keturius pūdus ir daugiau (120-200 svarų). Stengdavosi pasirinkti naktį, kai siautė pūga, vėtra su lietuimi. Kad pėdų nepažintų, au davosi naginėmis, vyžomis klumpėmis. Naginės ar vyžos beinant dažnai nuplysdavo, pradildavo kojų padai ir knygnešis kartais sieną pereinavo kruvinomis kojomis, peršalęs... Kiti įsigudrinę netgi buvo įsitaipę bai-

tus drabužius, kad būtų ne taip pastebimi žiemą. Norėdami nuvylioti sargybinius, imdavosi visokių išmishų. Taip, vienoj vietoj — pasamdydavo vyrą, kurs mokėdavo blaūti avies baleu. Jis kai tik surinka, sargybiniai ir puolasi į tą pusę, manydami, kad kontrabandininkai avis varo, o knygnešiai tuo tarpu ir pračina. Daugelis knygnešių turėdavo ir ginklą, kurį mirties pavojuje tekdavo ir pavar-

DR. VAJTUSH, OPT. LIETUVIS

Šiuo 20 metų praktikuojantis jūsų garantavimas Optometriškai Akių Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svalgimo, akių ašterimo, nervuotumo, skaudamų akių karšči, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Prirangia įsitingai akinius. Visuomenės atitiktinuoce egzaminavimas daromas su elektra parodant mažiausias klaidas. Specialie akis atkreipiama į mokyklos vaikus. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Serodomis nuo pietų o Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atitiktinų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigios kaip pirmas.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1372

KREIVOS AKYS ATITAISOMOS Jaunuoliai, kurie neprisimami į karo aviacijos skrynius iš priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsilmu išgydyti.

toti. Mokėdavo ir išdaigų iškirsti: kartą knygnešiai pamatė, kad juos atsiveja raitas sargybinis. Jie pasitalkė ir persovė uriadninko arkli. Persekiotoją rusą nuginklavo ir suriše įgrūdo į prapiauto negyvo arklio vidų. Piemenys radę pasakė žmonėms. Po to įvykio uriadninkas buvo iškeltas.

Knygnešys kun. J. Vilksava, Palangos prog. kapelionas, dažnai nusiveždavo caro muitinės valdininkus į Klaipėdą, gerokai juos pavaišindavo, prisikraudavo knygų ir ant vežimo pasisodindes girtus valdininkus, parsigabendavo didelius kiekius.

Nevisiems taip laimingai praedavo. Kai kuriuos knygnešius net vokiečių žandarai pasigavę rusų policijai atiduodavo. Daugelis jau per sieną beedami sveikatos netekdavo. Sakysime, vienus knygnešius žygaicių parapijoje užpuolė kareiviai. Neturėdami kur pasislėpti, šoko į Eberūnos upelį ir pasinėrė, tik burną viršų palikdami alsavimui. Tai buvo spalių mėn. vidury, kada Lietuvoj jau gana šalta. Van (Nukelta į 3 pusl.)

NUVARGUSIOS DEGANČIOS NIEZLANČIOS PRAKAITUOJANČIOS KOJOS

Greita joms pagalba vienos minutės masažavimu su DEVINES OINTMENT. Tegul būtinai alyva į DEVINES OINTMENT suminkština tuos korpus ir sutrinkina ir tuomet džiaugisitės patogumu ir be skausmo vaikščiojimui. Pardudamos su pinigų grąžinimo garantija pas jūsų vietos vaistinininką arba pas —

WIEBOLDIS-GOLDBLATT DEVINE OINTMENT

Nesitelpantis — Nenuoliantis 800 N. Clark St., City SUPERIOR 1462.

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Office Tel. HEMlock 4948

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISO VALANDOS

Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare Trečiadi. ir Nedėliomis susitarus 2423 West Marquette Road

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių vienam gyvenimui. Saugokitės jas ledamam išgaminimui jas moderniausia metodu, kurią regėjimo mokslas gabi sukurti.

DR. JOHN J. SMETANA Dr. J. J. Smetana, Jr. OPTOMETRISTAI 1801 So. Ashland Avenue

— Kampas 18-tos Telefonas: CANAL 0523, Chicago OFISO VALANDOS: Kasdien 9:00 a. m. iki 8:00 p. m. Trečiadi. ir Nedėli. 11:00 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel.: Yards 1829

Pritaiko Akinius, Kreivias Akis, Ištaiso. Ofiso ir Akinių Dirbtavė 3401 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street

Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienįje pagal sutartį.

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
AL. C. ALLEN (Alešauskas)
Factory Representative
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

MARGUTIS
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRASTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.
WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUCIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARDS 4787
Namuų Tel. PROspect 1830
Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.
Ofiso Tel. VIRginia 0086
Rezidencijos Tel.: BEVERly 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį
Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

TEL. CANAL 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
Sekmad., Trečiadi. ir Šeštadienių vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCINJA
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7868

TEL. CANAL 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakara.

TEL. YARDS 5146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKIŲS Pritaiko
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

TEL. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6080
Jei neatsiliepiu, šauk SEEley 0434

DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2-4 ir nuo 7-9 kasdien, išskiriant trečiadi. ir sekmad.

Ofiso Tel. ... VIRginia 1886
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadi. ir Sekm. tik susitarus

DR. P. ATKOČIONAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryta, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Val.: nuo 3 p.p. iki 8 vakare

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepiu šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Šaukite: KEDzie 2968
VALANDOS:
Firm., Antr., Ketriv. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Zmogaus charakteris aiškiausiai pasireiškia tais dalykais, kuriais jis juokiasi.

J. W. Goethe

Budriko Radio Valandos: W.H.F.C. 1420 Kilocycles — Ketverge, 7 val. vakare. W.C.F.L. 1000 Kilocycles — Nedėlioj, 9:30 val. vakare.

Didelė Lietuvis KRAUTUVĖ

Kakandų, Parlor Setų, Miegamo Kambario Setų, Pečių, Lovų, Springų, Matrasų, Karpetų, Kėlikų, Minkštųjų Kėdžių ir Vaikams Vežimėlių ir Lovelių.

Jewelry, Deimontų ir Rekordų Krautuvė sykiu, po vienu stogu su Rakandų Krautuve.

Pirkdami dabar, galėsite tikrai Sutaupysite 25%

per šį Pavasarinį 31 Metų IŠPARDAVIMĄ

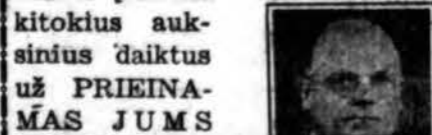
JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED

3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 7237

Krautuvė atdara Nedėliomis — nuo 10 val. ryto iki 4 val. p.p. Utarnikais, Ketvergeis ir Subatomis iki 9:30 val. vakare.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Ziedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius auksinius daiktus už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!

Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.

Taipgi taisome Laikrodžius, Laikrodėlius, Ziedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!

JOHN A. KASS JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC

1216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

EXTRA! EXTRA!

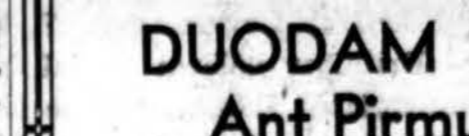
Permainytas vardas ir adresas. Lietuviškas Žydukas — N. KANTER savininkas. REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGA.

MONARCH LIQUOR
3529 So. Halsted St.
Phone YARDS 6054

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI DUODAM PASKOLAS Ant Pirmų Morgičių

UZ MAZESNĮ NUOSIMTĮ — BE KOMISINO PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Zemonis Kainomis!

Atvykite į mūsų įardą ir apžiūrėkite staklą ir aukštą rūšį LENTŲ—MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viščių, skleptų ir stiept. PASITARKIT SU MŪSŲ EKSPERTAIS kasdien perstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR — MOODY LUMBER CO.

PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI 3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

CLASSIFIED AND "HELP WANTED" ADVERTISING

Slaptoji kova prieš okupantą

(Atkelta nuo 2 pusl.)
deny teko išbūti apie valandą.

Keleiviai, važiuodami iš Palangos link Gargždų, parubėžy, matydavo ne vieną kryželį. Paklausti — kam jie, o gyventojai pasakojo: — Čia knygnešį nušovė...

Laidotuvių procesija, o grabe — knygos
Spaudos draudimo metu lietuviai žinojo, kad jei pas juos rastų knygą ir pavogtą arklį, tai už lietuvišką knygą būtų daug daugiau mubausti. Dėl to lietuviškas knygas, taip vargingai perneštas per sieną, turėjo labai slėpti. Jas slėpdavo tai aruode, po grūdais, ati krosnyje (pečių) įtaisytose slėptuvėse, tai kapuose (pavz., Kupiškio kapų koplyčioje buvo įrengta knygų slėptuvė), slėpdavo bažnyčių bokštuose (Šv. Mikalojaus bažnyčioje Vilniuje lietuviai buvo įrengę draudžiamų knygų slėptuvę). Kadangi į bažnyčias daug žmonių lankosi, o policijai ne taip jau patogu sekti, tai kai kur bažnyčių bokštuose ar ant lubų buvo įrengta slapty knygų skaityklos — bibliotekos. Kiti susipažinę su policijos namų sargais savo knygas paslėpdavo ant policijos namų aukšto. Kai kur žemėse buvo įtaisytos slėptuvės, su specialiai įtaisyta, gražiai atkeliamą velėna, kuri vėl sugrūdavo į stogų šiaudus, kur knygas nekartą pelės suėsdavo. Kiti nešdavo į miškus ir palikdavo kokio išpuvusio medžio drėvėje, ar paslėpdavo po akmenų krūva. Net ir skaityti lietuviškas knygas buvo labai pavojinga. Kai kurie skaitydavo nakčia, jaujoje. Namuose skaitydami užsirašydavo duris ir langus užleisdavo. Buvo pasirengę nei namus apsupty kratytojai, spausdinius į slėptuvę ar į pečių tuojau sumesti.

Didelis vargas buvo slaptašias knygas po kraštą paskleisti. Daugelis slėpė po drabužiais, įsitašė tam net specialius maišelius. Kiti vežimuose po pelų maišais gabeno, ar važiuo apsidulkinę, lyg iš malūno. Kai kurie gabendavo degutuose bačkose, lyg jie būtų deguto pardavėjai. Daugelis mokėsi knygryšių darbo, kad lengviau būtų naujas knygas žmonėms įprausti. Kai kurie buvo įsigrūdinę suvai-

dinti kraičių gabenimą, kur vieton drobių skryniose buvo gaudavo. O buvo ir tokių gudruolių, kurie gaudavo grabą, prikraudavo jį knygomis, gaudavo moterų-vevėkėjų ir taip prasmukdavo pro budrias žandarų akis. Kiti net suvaidindavo lyg tikras laidotuves ir pasiekę miestelį su knygų pilnu grabu smukdavo kur į saugią vietą. Už tat kaip gi vertindavo žmonės tas taip sunkiai gaunamas slaptas lietuviškas knygas! Vienas knygnešys pasakoja, kad apsikabino jį kartą kaimietis, atvykęs su knygomis ir džiaugdamasis kalbėjo: — Nebūčiau taip nudžiugęs, jei tėvas būtų iš kapų atsikėlęs, kaip dabar tokio brangaus turto sulaukęs.

Keistas testamentas
Knygų platinimas buvo labai pavojingas darbas. Buvo įsisteigusios slaptos draugijės ar taip pažįstamų būrelių, kurie knygas tarp liaudies skleidavo. Kartais nežymiai įvynioję ir paštų pasiųsdavo kokį slaptą laikraštį, knygą. Kiti eidami į bažnyčią po drabužiais pasikišdavo atsišaukimų ir su procesija eidami aplink bažnyčią nežymiai išbarstydamo, o jau susirinkti buvo kam. Kiti tiesiai ant šventoriaus pardavinėdavo slaptas maldaknyges, pastatų sargybą. Kai kurie elgetomis pasirengę krepšiuose nešiojo lietuviškas knygas arba tyčia stodavo tarnauti į smuklę, kad per atvažiuojančius ten žmones būtų

lengviau draudžiamas knygas išskirstyti. Kun. Sedervičius po pažastimis turėjo slaptus kišenėlius knygomis, iš kur išsitraukdamas dalino žmonėms. Kai kurie kunigai kalėdodami slaptai dalino knygeles ir laikraščius, netgi buvo įsteigę slaptas bibliotekas, dalino mentorius. Kun. Šlamos mėtydavo ant kelio lietuviškas knygas, kur žmonės dažniau vaikščiodavo, kad jie susirinktų. Kun. Kasperavičius už 300 rublių slaptai išspausdino 15,000 gegužės mėn. knygelių ir jas išdalino nemokamai žmonėms. Daug knygų išplatindavo per šiluvos atlaidus. Vienas knygnešis pasakoja, kad jį prie to slaptojo darbo paskatino kun. L. Tarvydo pamokslas kai jis ragino, kad visi turi būti Lietuvos misijonieriais, verstis vaikų mokymu, knygų bei laikraščių platinimu. Meilė prie slaptos lietuviškos knygos buvo tokia didelė, kad kun. Skrodzkiš į savo testamentą įrašė, jog po jo mirties kiekvienam parapijietii, atminimui, būtų duotas jo slaptai išleistas lietuviškas katekizmas. Jo paskutinė valia buvo išpildyta.

Lietuvių knygnešių atkaklumas ir pasišventimas, ko voje su Rusijos milžinu dėl spaudos laisvės buvo nepaprastas. Teisingai vienas iš jų pasakė: — Kiekvienos lietuviškos knygos lapas buvo knygnešių baime ir pavojais prausiantas." K. J. Prunskis

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDOLPH 9486-9489

SVARBUS PRANEŠIMAS

War Manpower Commission nustatymai reikalauja kad šangama darbininkai turi įsigyti Paliuosavimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission pirmą pradedant dirbti kitose įstaigoje. Peršitinkti ar jį gauti gaud ir ar jums reikalinga paliuosavimo raštas. Jūs sutapysit sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

HELP WANTED — VYRAI

LANGŲ PLOVĖJŲ—HOUSEMEN
Patyrimo nereikia
Gera mokesčiai. Atsišaukite
Timekeeper's Office
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Road

DŽENITORIŲ

Puikios darbo sąlygos švarioj vėsioj dirbtuvėje.
Clearing Distrikte

JOHNSON & JOHNSON
Gas Mask Division
4951 W. 66th St.

MACHINE SHOP
PAGELBININKŲ
CRATERS
IR PAKUOTOJŲ

VYRŲ 18 IKI 65
Patyrimo nereikia
Gera mokesčiai

HANNIFIN MFG. CO.
621 S. Kolmar Ave.
(4530 West)

VYRŲ

Virš 50 Metų
DIENA AR VAKARAI
DARBAMS

Nersikia kilnoti ir nėra sunkių darbų.
DARBO VIETA APRIBOTA
WESTERN UNION
TELEGRAPH CO.
417 S. LaSalle St.

VYRO

Apvalyti dalis plating rume
10 VAL. I DIENĄ
5 DIENOS I SAVAITĘ

MONARCH PLATING
WORKS
413 Milwaukee Ave.

PAKUOTOJŲ

Puikios darbo sąlygos švarioj vėsioj dirbtuvėje
Clearing Distrikte

JOHNSON & JOHNSON
Gas Mask Division
4951 W. 66th St.

MALIAVOTOJŲ

IR
POPIERUOTOJŲ
UNION

THEO. EBERT AND CO.
830 Diversey Parkway
BUCKINGHAM 4770

DEDEI SAMUI REIKALINGA

DAUGIAU GINKLŲ!

MUMS GI REIKIA DAUGIAU
KARO DARBININKŲ
TUOS GINKLUS PAGAMINTI!

Cia rasite toki darbą, kurj norite ir pajęsitate dirbti.

Kas nori tarp žmonių turėti pasisekimo, privalo apsišarvoti mandagumu. J. Kurze.

Vaikai yra gyvenimo žiedai. Jais remiasi gyvybė,

HELP WANTED — VYRAI

DIRBTUVĖS DARBAI VYRAMS

SU AR BE PATYRIMO
PASTOVUS DARBAI

Gera Mokestis
MĖNESINIAI BONAI

SHOTWELL MFG. CO.
3501 W. POTOMAC AVE.

HELP WANTED — VYRAI

LANGŲ PLOVĖJŲ—HOUSEMEN
Patyrimo nereikia
Gera mokesčiai. Atsišaukite
Timekeeper's Office
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Road

VYRŲ

REIKIA
SVARBIEM KARO DARBAM
PLIENO WAREHOUSE
PATYRIMO NEREIKIA

GEROS DARBO SĄLYGOS
ATSISAUKIT I
2924 W. 51st St.
NUO 9 RYTO IKI 5 PP.

Central
Steel & Wire Co.

Dirbtuvės Darbininkų

VYRŲ

GERA PRADINĖ MOK.
IR
PROGA ĮSIDIRBIMO

100% KARO DARBAI
Nuolatiniai Po Karo Darbai

MATYKIT MR. LETTO
PARAGON DIE
CASTING CO.
5851 W. DICKENS AVE.

HELP WANTED — MOTERYS

LENGVI SĖDINT
DARBAI
ARMATURE WINDERS

Laminators Coil Winders Tapers
Stator Coil Winders
Solderers

Commutators Assemblers
Dykai ligininės ir gyvybės apdrauda. Cafeterijoj valgis žemomis kainomis.

EXCEL AUTO RADIATOR
COMPANY
320 E. 21st Street

DŽENITORIŲ

Puikios darbo sąlygos švarioj vėsioj dirbtuvėje.
Clearing Distrikte

JOHNSON & JOHNSON
Gas Mask Division
4951 W. 66th St.

ASSEMBLERS
Amžiaus 17—50, patyrimo nereikia, bet pageidaujama, prie švaraus mašyn bench darbų dirbant prie Radar ir radio įrengimų.

UNDERWOOD ELECTRIC MFG.
COMPANY
3120 W. Grand Ave.

SEAMSTRESSES AR
RANKOMIS SIUVĖJŲ
Geros Valandos ir Mokestis
Laikas ir pusė virš 40 val.
2200 DIVERSEY
ar pašakit
ARMitage 8012

TAUPLYKITE POPIERĄ
KARO REIKALAMS

Pirkite tose krautuvėse, kurių savininkai skelbiaisi "Drauge".

SUPAZINDINKITE KITUS
SU DIENR. "DRAUGU"

HELP WANTED — MOTERYS

DŽENITORIŲ

Valymo darbai. Moterims iki 50 metų senumo. Valandos: nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.

KARO PRAMONĖJE
DINING ROOM
PATARNAUTOJŲ

Uniformos duodama;
Valgis dykai.
Amžius 20 iki 50 metų.

Dienos, vakarais ar naktinėmis valandomis
Atsišaukit
ILLINOIS
BELL TELEPHONE
COMPANY

Employment Ofisan Moterims
Street floor
309 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO

HELP WANTED — MOTERYS

OPERATORIŲ
Patyrusių prie poven stuvimo mašinos.
VESTMENT DIRBTUVE
PASTOVUS DARBAI
23 NORTH FRANKLIN ST.

VYRAI IR MOTERYS
PATYRUSIŲ MASINŲ
DARBININKŲ
PRECISION INSPEKTOR.
ASSEMBLERS
VYRŲ IR MOTERŲ

Dienomis ar Naktimis
Karo Darbai — Gera Mokestis
A. B. EQUIPMENT MFG. CO.
2133 W. Fulton St.

GERA PROGA
PARSIŪDODA — 68 GRAŽES AKERIŲ žemė — arti bažnyčių ir mokyklų, 14 mylių pietvakaruose nuo 63rd ir Harlem. Gera transportacija iki miesto. Puikus tvartas, namai, 16 akėrin medžišais apaugus žemė. \$15,000 — Cash. J. E. HOFFMAN, 918 N. Leamington Ave. 918 N. Leamington Ave.

For Sale!
For Rent!
For Help!
For Service!
For Results!
ADVERTISE
In America's Greatest

Lithuanian Daily Newspaper — ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE
TEL. — RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN
ADVERTISING MEDIUM

Žuvę kariai kovos laukuose

Karo departamentas gegužės 5 dieną paskelbė 669 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie buvo Azijos, Centro Pacifiko, Europos, Viduržemio, Pietų Pacifiko ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose.

Zuvusiųjų karo frontuose karių skaičiuje 41 vyras yra iš Illinois valstijos, 6 iš Indiana, 7 iš Michigan ir 12 iš Wisconsin.

Skolinam Pinigus
Morgičiams
REITAS IR MANDAGUS
PATARNAVIVAS
KREIPKITES PRIE MŪSŲ

TAUPLYKITE
dėl
1944
SUPREME
SAVINGS and LOAN
ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Išdėinikas
DABARTINĖ
DIVIDENTŲ
RATA.....4%
1751 W. 47th Street

PIRKITE KARO BONUS!

Surenka
Kai kurios autobusų kompanijos pradėjo vartoti savo rūšies magnetinį prietaisą, kuris nuo kelio surenka vinis ir kitus metalinius daiktus.

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

HELP WANTED — MOTERYS

OPERATORIŲ
Patyrusių prie poven stuvimo mašinos.
VESTMENT DIRBTUVE
PASTOVUS DARBAI
23 NORTH FRANKLIN ST.

VYRAI IR MOTERYS
PATYRUSIŲ MASINŲ
DARBININKŲ
PRECISION INSPEKTOR.
ASSEMBLERS
VYRŲ IR MOTERŲ

Dienomis ar Naktimis
Karo Darbai — Gera Mokestis
A. B. EQUIPMENT MFG. CO.
2133 W. Fulton St.

GERA PROGA
PARSIŪDODA — 68 GRAŽES AKERIŲ žemė — arti bažnyčių ir mokyklų, 14 mylių pietvakaruose nuo 63rd ir Harlem. Gera transportacija iki miesto. Puikus tvartas, namai, 16 akėrin medžišais apaugus žemė. \$15,000 — Cash. J. E. HOFFMAN, 918 N. Leamington Ave. 918 N. Leamington Ave.

For Sale!
For Rent!
For Help!
For Service!
For Results!
ADVERTISE
In America's Greatest

Lithuanian Daily Newspaper — ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE
TEL. — RANDOLPH 9488

LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN
ADVERTISING MEDIUM

Žuvę kariai kovos laukuose

Karo departamentas gegužės 5 dieną paskelbė 669 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardes, kurie buvo Azijos, Centro Pacifiko, Europos, Viduržemio, Pietų Pacifiko ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose.

Zuvusiųjų karo frontuose karių skaičiuje 41 vyras yra iš Illinois valstijos, 6 iš Indiana, 7 iš Michigan ir 12 iš Wisconsin.

Skolinam Pinigus
Morgičiams
REITAS IR MANDAGUS
PATARNAVIVAS
KREIPKITES PRIE MŪSŲ

TAUPLYKITE
dėl
1944
SUPREME
SAVINGS and LOAN
ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Išdėinikas
DABARTINĖ
DIVIDENTŲ
RATA.....4%
1751 W. 47th Street

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PIRKITE KARO BONUS!

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMAS

25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Mūsų pačių padirbti gražūs
PARLOR SETAI — su
springsais,
arba jūsų
senas setas
ar matrasas
perdirbtas ir
padarytas
kaip naujas.

Ant visko sutapysite 25%
per VASARIO ir KOVO mėn

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS
NUOSIENIO RATOMS

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo. SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 47 Metal Selkimo Patarnavimai! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays, by the LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
A member of the Catholic Press Association
\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išsaina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Table with subscription rates for Chicago and outside Chicago, including monthly and yearly options.

Table with subscription rates for advertising in Chicago.

Beidradarbiai ir korespondentams rašyti negražiname, jei nepašauksite...
Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

žemių, negu jų tektų pagal Curzono liniją. Liepos 12 d. sutartimi Rusija gana išmintingai pripažino Lietuvai etnografines ribas pagal žmonių kilmę ir religiją: kur katalikų daugumas — tai Lietuvai, kur pravoslavų daugumas — tai Rusijai. Tai buvo kartu ir kultūros bei civilizacijos riba, patenkinusi Lietuvos senus norus.

CURZONO LINIJA IR LIETUVOS SIENOS

Tačiau ir Curzono linija neperdaug būtų nukriaušusi Lietuvai: vietoje 88,000 kv. kilometrų Lietuvai dar būtų likę apie 74,000 kv. km. Lenkija būtų gavusi (ji ir gavo) Suvalkų ir Seinų apskrėtius su 5,350 kv. km., ogi Rusija — apie 9,000 kv. km. Curzono linijos dvasioje vedant ribą 50 km. į rytus nuo Gardino-Vilniaus-Daugpilio geležinkelio, Lietuvos šone būtų pasilikę šie miestai ir miesteliai: Brėslauja, Vydžiai, Kazėnai, Pastoviai, Kabilinkai, Šemetava, Svyriai, Gervėčiai, Salos, Ašmena, Kanvališkis, Armoniškis, Žirmunai, Voverys, Vosyliškis, Kamenka, Skydelė ir Gardinas. Šiaurėje, į rytus nuo Sventėnų, Lietuvos riba būtų beveik nepasikeitusi. Svarbiausias Lietuvos nuostolis būtų buvęs rytinio pasienio ruožas nuo Naručio ežero iki Lydos, beveik visas Nemuno aukštupys. Tam ruožui gyvena arti 400,000 gyventojų, kurių didelis daugumas yra lietuvių kilmės katalikai, šiuo metu jau kalbą gudiškai, o miestuose — lenkiškai. Toje zonoje Rusijos šone būtų likusi tik viena lietuviškai kalbanti parapija — Dieviškis su 6000 lietuvių.

Šia proga pravartu yra pastebėti, kad ne vien Lenkijai britai nepripažino Vilniaus okupacijos 1920 m., kaip neseniai Churchill pasakė. Bet tuo jie aiškiai pasisakė kartu su kitais alijantais, kad jie nepripažįsta Vilniaus ir Gardino Rusijai, o bevelija tuos du miestus palikti Lietuvos ribose. Šių faktų prisiminimas dar kartą patvirtina, kad Lietuvos kova ir nenualaidumas Vilniaus klausimu turėjo labai platų tarptautinį pripažinimą.

Jei Stalino vaidžia būtų tikrai nuoširdi ir nuosekli, tai ji Curzono liniją taikytų ne vien Lenkijai, bet ir Lietuvai, atstatant abiejų šalių nepriklausomybę. Jei taip būtų, tai lietuviams gal netektų atsakyti dėti derybų pagrindan Curzono liniją, nes ji neperdaug skiriasi nuo etnografinės lietuvių ribos rytuose.

PRIE KO VEDA PATAIKAVIMAS RUSIJAI

Bet kurios tautos demokratai, neišskiriant nei New Yorko demokratių rusų laikraščiu, yra labiausiai susirūpinę dėl vienšališkų Rusijos metodų ribų klausimui spręsti. Kodėlgi nepriimti Amerikos ir Britanijos tarpininkavimo? Kodėl nesušaukti mišrios rusų, lenkų ir lietuvių konferencijos? Kodėlgi nepasiūlyti gyventojų plebiscito anglo-saksų kariuomenės priežiuroje? Štai visa eilė demokratiškas metodus, kuriuos Rusija dabar atmeta ir pati viena, be liūdininkų, nori silpnus kaimynus prie sienos prispausti ir pasiimti iš jų kas jai patinka. Jei tokiais metodais ribų klausimai būtų po karo sprendžiami, tai būtų sėjama naujų karų gausi sėkla. Karai būtų neišvengiami, vis vien ar jų kas nori, ar nenori. Todėl dabar yra metas geros valios žmonėms ir politikos vairuotojams labai rimtai susirūpinti apie Rusijos vienšališkus, "privatiškus" metodus svarbiausioms šio karo problemoms spręsti. Tylai ir pasyvi demokratijos politika ir apsemeto dvasia nesukurs bent kiek pastovesnės taikos. Pataikavimas grynai jėgai ar bėnt tylos jai pritarimas veda į naują rytų Miuncheną ir į naują karą.

Klaipėdos pripažinimo Lietuvai sukaktis

Šiandien sueina lygiai dvidešimts metų, kai Klaipėdos kraštas buvo pripažintas Lietuvai
1924 m. gegužės 8 d. Paryžiuje buvo pasirašyta Klaipėdos konvencija, kuria didžiųjų valstybių atstovai Klaipėdą pripažino Lietuvai. Iš prancūzų pusės pasirašė min. pirm. ir užs. reik. min. Poincare, anglus atstovavo markizas de Crewe, iš Lietuvos pusės pasirašė min. pirm. ir užs. reik. min. Galvanuskas. Klaipėdos konvencija susideda iš penkių dalių. Pirmoji — pagrindinė konvencija perduoda Lietuvai suverenitetą Klaipėdos krašte, uždėda pareigą atlyginti okupacijos išlaidas ir dalį reparacijų (karo nuostolių atlyginimas), numato, kad ginčijami klausimai bus sprendžiami Tautų Sąjungos ar Hagos Teismo. Antroji dalis nustato pagrindinius Klaipėdos krašto autonomijos dėsnius. Trečioji dalis nustato Klaipėdos uosto valdymą, ketvirta dalis liečia tvarkymą gelžkelių ir upės tranzito. Pagaliau penktoje dalyje pasirašiusios konvenciją valstybės sutinka pripažinti teisėtai tuos Lietuvos vyriausybės veiksmus, kuriais ji palaikė tvarką šalyje iki konvencijos pasirašymo.

Lietuviai gerai atsimenta, kad sąjungininkės — didžiosios valstybės padėjo savo parašus, jog Klaipėda prisikiriama prie Lietuvos ir laukia, kad ir šiam karui pasibaigus būtų atstatyta laisva Lietuva su prie jos prijungtu Klaipėdos kraštu, tik be tų Lietuvos suverenumo apribojimų, kurie, kaip praktika parodė, tik vokiečiams į naudą išsaina. Klaipėda buvo ir turi būti Lietuvos. Teisingai Taikos konferencijoje apie Klaipėdą

Gegužės 8 d., 1944

TIKĖJIMAS IR MOTINYSTĖ

Vesdamas žmoną vyras nieko neprastoja. Ištekėdama mergaitė aukoja gražiau sūrį ir brangiausią savo žiedą, būtent, mergystės vainiką. Gimdymo sopoliai yra antroji auka, motinos dėdama ant žmonių gyvybės aukuro. Tėvas toje aukoje tik tiek dalyvauja, kiek jisai meilingai užjaučia savo kenčiančią žmonai. Šventasis tat Raštas primena tikintiesiems: Savo motinos vaitojimų neužmirškite (Eccli. 7, 29). Pagarbą reiškite savo motinai visomis savo dienomis (Tob. 4, 3), tai yra: kol gyvas būsi.

Daug visokių paikysčių ir nedorybių pridirba žmonės. Tarp tų yra ir motinos negerbimas. Kvalitas žmogus nieku stato savo motiną (Patarl. 15, 20). Dievas prakiekia žmogų, kurs apmądą daro motinai (Eccli. 3, 18).

Savo gyvybe mes teisingai džiaugiamės labiau negu karalius savo auksiniu, brangiais akmenimis ir nuostabiai puikaus meno tobulište žėrinėliu vainiku. Tą gyvybę brangenybę esame gavę motinos auka. Dabar kiek vienas gyvasis asmuo didžiuojasi vainiku, kuriuomi jį vainikavo jo motina (Gies. Giesm. 3, 11).

Ištekančios mergaitės, ne naikinkite savo vainikų velniui. Vien tiklata už karališkąją motinystės kilnybę iškeiskite jį! Ištekėjusios moters, kiek sykių jūs motinomis tampate, tiek kartų jų paaukštintimą gaunate. Jei pirmą kūdikį gimdydamas jūs esate lygios žemesniajam leitenantui, tai devintas užgimęs jūs kūdikis randa jus jau pilnojo generolo aukštybėje. Nebijokit pakilti dar aukščiau ir už tai Bažnyčia ir tėvynė ras priemonių jums pagerbti.

Vienas medis, augdamas ant kalno, į visus šonus būva kumpas. Tankioje girioje užaugęs beržas būva aukštas, tiesus ir gražus. Ne jis vienas, bet ir jo broliai. Vien turtį sunku užauginti geru žmogum. Skaitlingoje šeimoje augę vaikai beveik visi būva geri.

Dideliais nuopelnais pasižymėjusieji Bažnyčios ir tautų didžiaviriai, dažniausiai, patys pripažindavo, kad aukštoji jų gyvenimo vertybė, bent didele dalimi, buvo jų motinų jiems paruošta.

Katalikų tikėjimas aukščiausiu gryno žmogaus pavyzdžiu stato ir labiausiai

kalbėjo Prancūzijos ministeris pirmininkas Clemenceau: — Kalbamasis kraštas visada buvo lietuviškas, jo gyventojų dauguma kalbos ir kilimo atžilgiu yra lietuviška. Tas faktas, kad Klaipėdos miestas didžia dalimi yra vokiškas, negalėtų pateisinti viso to krašto palikimo Vokietijos suverenumo, ypač jau dėl to, kad Klaipėdos uostas yra vienintelis Lietuvos išėjimas į jūrą.

PIERRE MAURICE

PAMESTIEJI ROMANAS

Iš Prancūzų Kalbos Išvertė JUOZAS POVILONIS

(Tęsinys)

Lorotui jos gaila. Jam gaila jos ypač dėl to, kad šita siela didžiausiam sumišime negali šauktis jokios pagalbos. Tačiau ji atrodė užmiršusi savo vargą, kada liepos mėnesį, nuvykusi į Tracy, vėl rado Danielių Donadiu, kuriuo, atrodė, ji vis daugiau ir daugiau domėjosi.

Auklėtinio santykiai su jo maitintoju ėjo vis blogyn. Jaunas berniukas galutinai paliko karves, kad išmokyti mūrininko amato pas Baurainą. Jei jis nebūtų turėjęs Teresės ir vargšės mamos Baurainienės, jis būtų prašėsis dirbti pas kitą globėją. Iš savo pusės, mūrininkas, nežiūrėdamas savo neapkantos, vertina augintinį, kadangi šis yra spartus ir daugiau darbo nudirba, negu paprastas darbininkas. Dažnai iškyia smarkūs ginčai ir apmaudas vis daugiau ir daugiau griaužia Danieliaus širdį. Sekmadienis jam atneša truputį ramybės. Tą dieną jis savo mažąją Teresę veda į mišias, ir po pietų jie turi keletą laisvų valandų. Ir pastui, kad geriau pamirštų Bauraino žiaurumą, po savo varginančių dienų, jis ėmė kiekvieną vakarą mokyti. Senas mokytojas, kurį jis turėjo, buvo išėjęs į pensiją ir netoliese gyveno. Jis galėjo jam patarti. Ir Danielius, iš savo pusės, rūpinosi Teresės mokymu, kuriai klasėje gražiai sekėsi.

Danielius pasiekė 18, Teresė 14 metų. Jis labai gerai atsimenta, kada mama Baurainienė atnešė Teresę: visai menką lėlę! Jis greit pradėjo ją mylėti. Bet Baurainienė, negu paprastas darbininkas, gėria Jėzaus Kristaus motiną Mariją. Geros motinos yra tautų palaima ir jų stiprybė. Gerbkime motinas, o motinos tesiryžta atlikti du savo uždavinius — gimdyti ir auklėti. Tai geresnis veiksmas už karaliavimą.

gerbia Jėzaus Kristaus motiną Mariją. Geros motinos yra tautų palaima ir jų stiprybė. Gerbkime motinas, o motinos tesiryžta atlikti du savo uždavinius — gimdyti ir auklėti. Tai geresnis veiksmas už karaliavimą.

rainas negalėjo jos pakęsti. Vėliau jis ją kankino iki tų dienų, kada Danielius, jausdamas augant savo jėgas, išdrįso ją užstoti. Kad Baurainas ir buvo girtuoklis, bet visados jis turėjo savo įtakingas rinkėjas, mokąs svorį: rėksnys meisteris, smuklėje įtikinti ir patraukti savo draugus. Partijoje apie jį buvo galvojama kaip apie vertingą žmogų, kurį geriau norėjo turėti draugu, kaip priešū. Dėl to nesiginčijama. Kada jis kalba, visi žmonės juo tiki. Kada jis skundžiasi, pavyzdžiui, dėl savo auklėtinio dvasios pavojingų linkimų, bijomasi jo žodžiais abejoti. Ilgainiui ir apie Danielių pas Tracy gyventojus ir apylinkėje pasklido nuomonė kaip apie ūmų, maištingą ir blogų palinkimų berniuką.

* * *

Tik svajonėse apie savo mažąją Teresę Danielius at-randa nusiramimą. Jis slepiasi tose svajonėse dažnai, ypatingai po audrų, kurias sukelia jo maitintojas. Kas, pagaliau, tai per jausmas, kurį jis jaučia? Kartais jis dreba ir ją žiūrėdamas: jo sesuo? Ne! Ir tačiau jis gerai jaučia, kad mylėtų ją labiau, kaip savo seserį, jei jis tokią turėtų. Glaudus draugiškumas, kuris riša du beteisius vaikus? Ir pagaliau, turint 18-ka metų, ar tirama savo mintis, kada kiekvieną dieną jos teka lygiu ritmu, be ypatingų įvykių? Visa, ką jis žino, — tai, kad jis nenori jos palikti, nežiūrind daug sykių pakartotų prieglaudos pasiūlymų jį perkelti į kitą šeimą.

(Bus daugiau).

Darbas yra nuolatinis garbės šaltinis. Tinginiavime — vien nepalaujamas nusiminimas. Carlyle.

PERSKAITE "DRAUGĄ", DUOKITE JŲ KITIEMS

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių... MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago 2202 W. CERMAK RD. Tel. CANal 8887 BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Laivyno departamentas praeitą penktadienį paskelbė Jungtinių Amerikos Valstybių jūrininkų (navy, marine corps ir coast guard) sąrašą, kuriame pažymėta, kad 5 jūrininkai mirė, 52 buvo sužeisti ir 12 dingę.

Lietuvių Konferencijos Chicagoj Reikalu ATSIŠAUKIMAS

BRANGŲS VIENGENČIAI —

ORGANIZUOKIMES LIETUVĄ GINTI!

Dr. K. Drangelis,
Bendro Komiteto pirm.

Konferencija įvyks sekmadienį, geg. 21 d. 1944
LIETUVIŲ AUDITORIJOS, 3133 S. Halsted St.

CHICAGO IR APYLINKĖSE

So. Chicago žinutės

Žuvo tarnyboje. Mūsų parapijonai Stankevičiai gavo žinią, kad jų sūnus Mykolas žuvo tarnyboje Coast Guard. Jis buvo išvykęs į St. Louis gelbėti žmones nuo potvynio. Tėvai ir giminės susirūpinę, nerandama lavono. Aišku, kad buvo ir daugiau gyvybių aukų.

Reiškiamė nuosirdžią užuojautą visai Stankevičių šeimai. Tai pirmą mūsų šv. Juozapo parapijos auką.

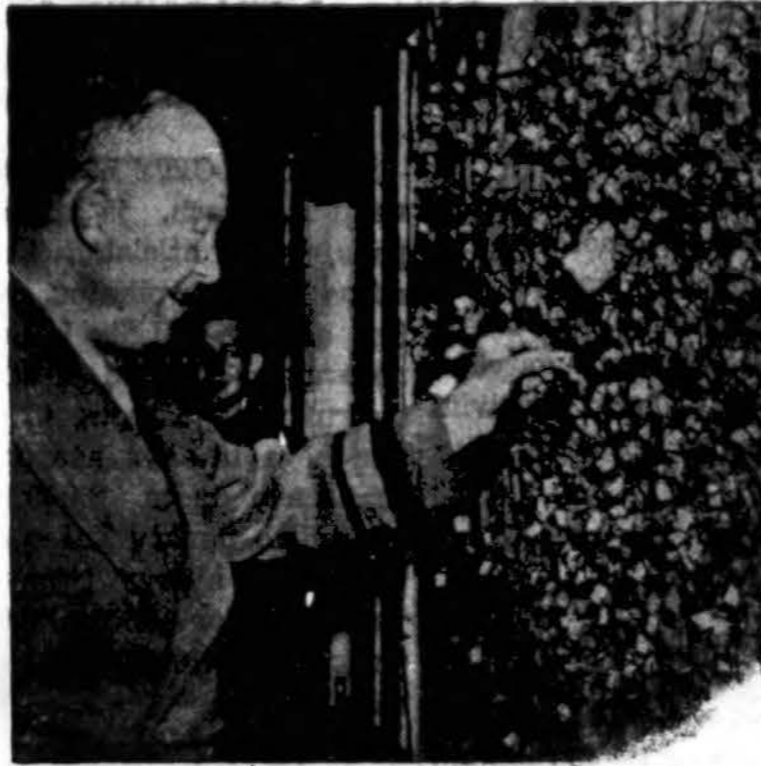
Susizėdė. Mūsų mokyklos mokiniai T. Pečiulis ir J. Witkus besidžiaugdami pavasariu ir kieme beaiždami susizėdė. Abu yra gydytojų priežiūroje. Netrukus grįž į mokyklą.

Rengia prie dainų festivalio. Vargonininkė L. Sabonienė lavina mūsų mokyklos vaikučių balselius liaudies dainoms dainuoti dainų festivalyje, šv. Kazimiero akademijoje. Sveikiname ir linkime mūsų mokyklai laimėti pirmenybę.

Minės Motinos Dieną. Šv. Vardo dr. ja ir šv. Teresės Sodalicija "in corpore" dalyvaus Motinos Dienos švenčių: bažnyčioje išklausys šv. Mišių, eis prie šv. Komunijos motinų intencija, o po Mišių šv. įvyks bendri pusryčiai parapijos svetainėje. Tai bus gegužės 14 d.

Dedikos vėliavą. Mūsų kleb. kun. V. Černauskas pra nešė, kad minint Motinos Dieną, gegužės 14, bažnyčioje bus pašventinta ir dedikuota tarnybos vėliava. Tėvai, giminės dalyvausite tose pamaldose. Tvarką pra nešė dvasios vadas sekmdienį bažnyčioje.

RAUDONOJO KRYŽIAUS KLŪBE

Amerikos Raud. Kryžiaus klūbo, Londone, Anglijoje, gen. Dwight D. Eisenhower, kaip ir šimtai karių, žemėlapyje vėliavėlė pažymi savo gimtinį miestelį — Abilene, Kansas. (Raud. Kryžiaus nuotrauka; Acme-Draugas teleph.)

Iki pirmos gegužės lietuvių atstovai pranešė, kad mes, lietuviai, esame suaukoję \$9,250. 57, todėl dar mums trūksta \$749.43, kvotai išpildyti.

Rinkliavos pabaigtuvės

Baigimui rinkliavos lietuvių skyrius rengia vakarą Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3131 S. Halsted St., gegužės 13 d. Todėl kviečiame visus atsilankyti į tą vakarą. Įžanga 35c. Visos įplaukos nuo įžangos eis Amerikos Raudonam Kryžiui. Tai paskutinė proga prisidėti aukomis prie Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Mrs. Sophia Barcus žadėjo surengti įdomią programą.

Be to, į šį parengimą yra pakviesti Amerikos Raudonojo Kryžiaus vadai. Iš jų lūpų išgirsime, kokią pagalbą teikia Amerikos Raudonasis Kryžius šiame kare. Vakaras rengiamas tam,

Ačiū

Keistuolio "On To Victory in 1944" ("Į Pergalę 1944") parengimas praėjo, bet negalim pamiršti mūsų nuosirdžių rėmėjų ir patarėjų, kurie daug prisidėjo prie vakaro sėkmingumo.

Ačiū choristams, solistams Algirdui Braziui, Aldonai Mažeikis ir Antanui Jakučui; artistams, Kaziuif ir Broniui Vešotams; Joan Renecke, kuri buvo Miss Liberty; Josephine Metricks, kuri atvaizdavo lietuvaitę ir Richard Grišius, kuris pilnoj formoj buvo Uncle Sam. Negalim pamiršti mokytojos Ona Metricks, kuri ne tik išlavino chorą, bet ir akompanavo jam ir solistams.

Dėkui Darius-Girėno legionieriams ir Drum ir Bugle Corps. Dėkui garsintojams ir aukotojams į programos knygą. Ačiū visiems atsilankusiems; vakaro darbininkams: Helen Rimkus, Edward Dauskurdas, Svirnickas, Pauline Norkus, Peter Olšauskas, L. Klimavičia ir Walter Sharka.

Komisija: Kastas Zaromskis, Peter Pethunis, Frank Margevičia, Aldona Mažeikis, Catherine Poremskis ir Lucille S. Dagis.

kad oficialiai įteikus surinktas aukas Amerikos Raudonajam Kryžiui.

Šiame vakare, lietuviškų distriktų vadai, kurie tvarkė ir rūpinosi rinkliava, pareikė visuomenei, kiek surinko savo apylinkėje.

J. F. Budrikas įteikė čekį \$50.00

J. F. Budriko atstovas įteikė čekį \$50.00, kad padėti išpildyti lietuviams paskirtą kvotą. J. P. Varkala

KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISĄ.

SUVIRŠ 200- PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUL

Geriausio Materiole ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuvos klientams pilną patenkimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

Štai vienas iš mūsų gražių paminklinių produktų.

DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6108

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.

PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

SENIAUSIOS IR MODERNISKAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicago's Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prielankus.

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Įsteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI

Užsisakykite Jūsų Paminklą dabar, jei norite turėti jį pastatytą ant kapo kapinių diena.

Štai Mumis Pasitikėjimo Rekordas: Ši Firma virš 50 m. Tos Pačios Seimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELEO GRANITE. Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best in The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIA:
4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštad. ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

AMBULANCE
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3573

P. J. RIDIKAS
5354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKAS EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138-39

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
Phones: CANAL 2515 COMMODORE 5763 FULLMAN 1274

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone FULLMAN 9661

Ar sukėlėme kvotą?

Sužinosime gegužės 13 d. Kovo mėnesį prasidėjo rinkliava Amerikos Raud Kryžiaus Karo Fondui Chicago ir apylinkėi buvo skirta surinkti \$12,000,000.00. Iš to skaičiaus lietuvių tautinei grupei buvo skirta surinkti \$10,000.00.

A A

KAZIMIERAS PAULIUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu geg. 6 d., 11:55 v. vakare, 1944 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Zvingių parap., Laumėnų kaime.

Amerikoje išgyveno 34 metus.

Palikto didėliame nuliūdime moterį Zofiją, 2 sūnus Charles, jo moterį Alice ir jų šeima, Joseph, jo moterį Eleonore, 2 dukteris Anna, jos vyrą Antaną Jokolis ir šeima, Adolphina, jos vyrą Dr. Charles Svenciskas ir šeima, broli Jona, jo moterį Elzbieta ir šeima, 2 seseris Barborą Lindžius, jo vyrą Vincentą ir šeima, Domicelę Kunigienę, jos vyrą Vincentą ir šeima, sesersę Kunigundą Jotkienę, vyrą Edwardą ir šeima, sesers sūnų Juozapą Staroną ir šeima ir daug kitų giminių.

Lietuvoje paliko 3 brolius ir 4 seseris.

Kūnas pašarvotas randasi namuose, 4530 So. Mozart Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 10 d., 8:30 val. ryte iš namų į Nekalto Prasiidėjimo švenč. Panelės parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Paulio giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nulūde liekame: Moteris, Sūnus, Marčios, Dukterys, Zental, Brošis ir kiti Giminės.

Laidotuvėse patarnauja Laidotuvių Direktorius J. Liulevičius, Tel. Laf. 3572.

Prašom nesūsti gėlių.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 9022

W. VIRG. LUMP — Sijoti.....\$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, \$7.45

2 syk plautos, Chemiškai prirętos
BLACK BAND LUMP.....\$11.25
PETROLEUM COKE (Course)...\$12.50
PETROLEUM COKE (Pile Run) \$10.95

Remkite ir platinkite "Draugą", nes jis ir jus remia ir kovoja už kilnius idealus.

A. A.

LEOPOLDAS BALSEVICIUS

Mirė vasario 25 d., 1944 m., sulaukęs 58 metų amž.

Gimęs Lietuvoje. Kilo iš šlaunų apskr., Stačūnų parap., Petraičių kaime.

Amerikoje išgyveno 34 m.

Palikto didėliame nuliūdime: 2 brolius Petrą ir brolienę Stella Baisius ir Theodore Baisius, brolio sūnus S/Sgt. Leopold U. S. A. ir Petrą Baisius, Svogetį Joną kundrotą ir šeimą ir kitas giminės Amerikoje, Lietuvoje — seserį Agotą Mataitienę, du brolius Stanislovą ir Daniją ir kitas giminės.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks Antradienį, gegužės 9 d. 18 koplyčios 8:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nulūde: Brošis, Brolienė, Sesuo, Brolio Sūnus, Svogetis, Brošis ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. Yards 4908.

Iš kovų už laisvę

Laisvė reikalinga taip pat kaip ir kasdieninė mūsų duona

Mes nenorime tik trupinėlių nuo diktatorių stalo, mes norime žmoniško ir kultūringo gyvenimo. Pavergtiems ateis laisvės diena, nes už tai jie kovoja ir miršta.

Kiekvienas kraštas, kiekviena šalis kovoja už laisvę ir nepriklausomybę. Laisvė yra reikalinga žmogui ir tautai kaip kasdieninė duona, nes neturint laisvės ką reiškia duona ir pinigai. Nerūpinant laisvės žmogus miršta dvasiškai. Kai nėra laisvės, tada ir duonos sunku pasigaminti, tik trupinėliai nukrenta nuo diktatorių stalo.

Mes žinome kaip kovojo ir dabar kovoja Lietuvos žmonės už savo laisvę ir nepriklausomybę. Jie bevelija verčiau būti kalėjime arba mirti, kad tik Lietuvai iškovotų laisvę ir nepriklausomybę, nes be tų dalykų neįmanomas joks žmoniškas ir kultūringas gyvenimas.

VISI KOVOJA UŽ LAISVĘ

Už laisvę ir nepriklausomą gyvenimą kovoja ir prancūzai, ir lenkai, ir olandai, ir estai, ir latviai, ir suomiai, ir belgai, ir italai, ir norvegai, ir kiti.

Šį kartą noriu atkreipti dėmesį į norvegus, kurie drąsiai ir energingai priešinosi naciams. Apie norvegų kovas už laisvę ir nepriklausomą gyvenimą rašo S'grid Undset, garsi rašytoja, "The Sign" žurnale, balandžio mėnesį, 1944 m.

Rašytoja Sigrud Undset savo straipsnyje, užvardytame "Mes nugalėsime nacių" ("We defy the nazis") paduoda faktus, kaip norvegai kovoja už laisvę.

Kaip kitur, taip ir Norvegijoje veikia požeminis gyvenimas dėl laisvės ir nepriklausomybės.

DIDELIS LAIMEJIMAS

Didelis norvegų yra laimejimas prieš vokiečius nacių ir jų Quislingo klapčikus, kad buvo apginti norvegų vaikai, — Norvegijos ateitis, — prieš visus bandymus išnaikinti juos su naciškais doktrinomis. Kai Quislingo valdžia išleido įstatymą, kad visi Norvegijos vaikai tarp 10 ir 18 metų amžiaus įstotų į "Hitlerio jaunimo" eiles, nepasisekė juos priversti. Lygiai Quisling negalėjo įkalinti 95 procentus tėvų. Kai mokytojams buvo įsakyta įstoti į nacių organizaciją, daugiau kaip dvylika tūkstančių, iš keturiolikos tūkstančių, mokytojų atsisakė. Labai daug mokytojų buvo nuaryta į koncentracijos stovyklas, kur jokia priespauda nepalaužė jų laisvos dvasios. Paskui 700 mokytojų, daugelis iš jų senyvo amžiaus ir nestiprūs, buvo suvaryti į mažą laivą, kur buvo didžiausi nepatogumai.

Apkraustė

Vagys įsilaužė į namą, 3435 So. Western ave., ir pavogė rūbų ir naminių daiktų už \$345.

Po savaitės kelionės, jie buvo išlaipinti šiaurės Norvegijos pakrantėje dirbti vergiškus darbus, prie vokiečių fortifikacijos darbų, bombarduojant rusams dienos metu. Kai kurie iš jų mirė. Mokytojai paliko į vaikus atsišaukimą, kad jie paliktų ištikimi laisvei ir nepriklausomybei.

IR ČIA NEPASISEKĖ

Naciai norėjo įžengti į Oslo universitetą. Bet ir tai jiems nepavyko. Universitetas atsisakė priimti naciškas taisykles. Tada naciai areštavo studentus ir profesorius, lapkričio 30 d., 1943 metais. Dabar apie tūkstantis studentų yra išsiųsta į Vokietijos kempijų kalėjimus, profesoriai dar tebėra įkalinti Norvegijoje. Niekas nežino kada ir kaip daug jaunų vyrų galės grįžti į savo kraštą!

Prieš karą iš tūkstančio norvegų buvo vienas katalikas. Pirmas vyskupas, kuris buvo išgabentas į vokiečių koncentracijos stovyklą (kempę), buvo Oslo katalikų vyskupas Mangers. Jis yra gimęs Luxembourge. Tarp kitų nusikaltimų, jis kaip tai pralindo pro sargybinių, kuris saugojo Oslo liuterių vyskupą Eivin Berggrav viename namelyje, jis ten buvo kaliniu. Katalikų vyskupas Mangers ir liuterių vyskupas Berggrav praleido keletą valandų kartu, jie kalbėjos ir meldės. Vyskupas Mangers jau yra mėtai, kaip randasi Oranienburg koncentracijos stovykloje.

MŪSŲ PASTANGOS LIETUVOS IŠLAISVINIMUI

Negali vergauti tauta, kuri turi žmonių, kurie nebijo nei kalėjimo, nei mirties.

Ta pačia proga tenka priminti, kad lietuviai su nepalaužiama energija kovoja už laisvę ir nepriklausomybę, todėl Lietuva turės būti įstatymą, kad visi Norvegijos vaikai tarp 10 ir 18 metų amžiaus įstotų į "Hitlerio jaunimo" eiles, nepasisekė juos priversti. Lygiai Quisling negalėjo įkalinti 95 procentus tėvų. Kai mokytojams buvo įsakyta įstoti į nacių organizaciją, daugiau kaip dvylika tūkstančių, iš keturiolikos tūkstančių, mokytojų atsisakė. Labai daug mokytojų buvo nuaryta į koncentracijos stovyklas, kur jokia priespauda nepalaužė jų laisvos dvasios. Paskui 700 mokytojų, daugelis iš jų senyvo amžiaus ir nestiprūs, buvo suvaryti į mažą laivą, kur buvo didžiausi nepatogumai.

Gegužės 21 d., Chicagoje, Lietuvių Salėje, 3133 South Halsted str., įvyksta konferencija. Ta proga paleiskime sėkmingesnių būdų, kurie prisidėtų prie Amerikos pergalės ir Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo.

SUSITUOKE

Phil Baker, žinomas radio klausytojams, ir jo žmona Irgard Erik, Danijos artistė. (Acme-Draugas telephoto)

Lietuvius sužeistas kovos lauke

Karo departamentas gegužės 5 dieną pranešė 657 Jungtinių Amerikos Valstijų kareivių pavardes, kurie buvo sužeisti Azijos, Centro Pacifiko, Europos, Viduržemio ir pietvakarių Pacifiko apylinkių karo frontuose.

Sužeistųjų karo frontuose karių skaičiuje 34 vyrai yra iš Illinois valstijos, iš jų 18 chicagiečių; 5 iš Indiana, 2 iš Iowa, 6 iš Michigan, 11 iš Wisconsin.

Sužeistųjų kareivių skaičiuje yra pvt. Stanley F. Rastutis, jo motina Mrs. Anastasia D. Rastutis gyvena šiuo adresu: 2647 W. 69 str., Chicago.

Kas Girdėt? Chicagoje

Patrick Wall, 65 metų, 3519 Polk str., motormanas, buvo sužeistas, kai jo gatvėkaris susidūrė su troku, Taylor ir Jefferson gatvėse. Keturi gatvėkario keleiviai buvo lengvai sužeisti.

Pavogė

Vagys praeitą penktadienį iš gazolino stoties, 8257 Racine ave., pavogė septynias padangas ir racionavimo stampų dėl 1,400 galonų gazolino.

Už \$750

Vagys išdaužė kailių krautuvės langą, 3040 W. 63rd str., ir pavogė paltų už \$750. Apie tai buvo pranešta policijai praeitą penktadienį.

Sukrėtė

Penki keleiviai važiuosieji gatvėkariu į vakarus 63-čia gatve buvo sukretė praeito penktadienio vakare, kai gatvėkaris ir Bates Motor Transport kompanijos trokas susidūrė Western gatvėje. Trokas apsvirtė.

Chicago arkivyskupas Samuel A. Stritch, gegužės 6 dieną St. Mary of the Lake seminarijos kopyčioje, Mundelein, Ill., suteikė trisdešimčiai asmenų kunigystės šventimus.

Pažvelgus į gyvenimą

KANSAS CITY Mo.—Edward F. Tkach, iš Minneapolis, buvo atleistas iš armijos dėl nesveikatos. Jis turi allergy. Jei jis į dieną nesuvalgo keturių T-kaulo steikų, tai jį išberia, iš nosies bėga ir akys ašaruoja. Jam buvo duota 8,000 racionavimo punktų kaip dovana. Iki allergy pranyks, jis gaus dar kitus 8,000 punktų kiekvieną šeštą savaitę.

Nerado viščiuko, nors girdėjo balsą

Kai Mrs. Russel Cortino atsisėdo valgyti pusryčių praeitą penktadienį, ji išgirdo pi-pi-pi garsą. Keturių metų amžiaus Barbutė Jean O'Brien, su kurios tėvais Mrs. Cortino gyvena, 220 S. Marion st., Oak Park, suriko: "Aš girdžiu mažo viščiuko balsą". Jos nutarė, kad balsas ateina iš kiaušinio, kuris buvo virtas dvi minutes. Jos padėjo kiaušinių ant karšto radiatoriaus. Vis aiškiau ir aiškiau buvo girdėti pi-pi-pi. Mrs. Cortino nusprendė: "Well, padėkime jam išlipti iš kiaušinio". Ji perdaužė kiaušinį. Ant grindų padėjo permuštą kiaušinių, gi koks jos buvo nusivylimas, kai pamatė, kad kiaušinis yra šviežias. Bet visus įtikina, kad jos girdėjusios pi-pi-pi (viščiuko balsą).

Įvairios... Įdomios... ZINIOS

Iškilmės Kanadoje

KINGSTON, Ont. — Mirusio Kingston vyskupo M. J. O'Brien vieton buvo paskirtas vyskupas Joseph Anthony O'Sullivan, kaip Kingston arkivyskupu. Jo instaliacijoje (iškilmėse) dalyvavo dvidešimt vienas Kanados hierarchijos narys ir 400 pralatų ir kunigų.

Paruošė planus

Daugiau kaip ivenas milijonas jaunų vyrų ir moterų pasirašė po prašymu, kad būtų legalizuota du moterystėms paskolos planai. Paskolos planus vedusiems asmenims paruošė jauni krikščionys darbininkai, sako Petit Journal of Paris.

Į tankias Burmos džiungles nusileido

NEW ORLEANS.—Capt. Harry F. Wade, C. SS. R., armijos kapelionas, nusileido parašiu iš transportinio lėktuvo virš tankių Burmos džiunglių. Keliavo šešias dienas kol buvo pastetas ir išgelbėtas. Jis pareiškė, kad visą laiką, kol krito parašiu ir pasiekė žemę nesusižeisdamas, vis kartojė šiuos maldos žodžius: "Tebūnie Tavo valia". Jis pirmiau gyveno New Orleans ir San Antonio, Tex.

15,000 raupsuotųjų ap rūpina katalikų įstaigos

Maryknoll, N. Y. — Pasaulyje yra apie 3 milijonai žmonių, kurie serga raupsų liga. Katalikų Bažnyčia misijų pasaulyje turi 108 įstaigas (namus), kur aprūpina raupsuotieji. Katalikų įstaigos aprūpina 15,000 raupsuotųjų. Apie tai rašo kun. John J. Considine, Maryknoll tėvų generalis vikaras, savo knygoje "Skersai pasauliu" (Across a World). Katalikiškos įstaigos neša pagalbą visiems.

Sakoma, kad buvęs prezidentas Wilsonas vartojo net 53,000 skirtingų žodžių. Paprastas amerikietis apsieina su 1,000 žodžių.

× Aplink mus buvo paskelbta, kad yra susirgęs ir ligoninė išvežtas Nekalto Prasišėjimo Panelės Sv. parapijos zakristijonas. Turėjo būti zakristijono žmona.

× Kazimiero ir Onos Vilimų, gyvenančių Marquette Park, sūnus leitenantas Antanas, kuris prieš mėnesį baigė dantisteriją Loyola universitete, išvyko į So. Carolina.

× Politikos klūbas, Marquette Park, kuriam pirminkauja Jackus, išrinko atstovus į būsimą Chicago Lietuvių Konferenciją, gegužės 21 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, ir paskyrė aukų \$10.

× Liet. Vyčių Chicago apskritis jau pradėjo veikti pasisekimui tradicinės šventės — K. of L. Day — kuri bus šešpos 4 d., Vytauto parke. Pelnas šių metų pikniko bus skiriamas palaikymui "Vyties", užprenumeravimui laikraščių nariams kariuomenėje ir namo fondui, kuriame jau yra \$500.00.

× Gaudentas Gudas, sūnus žurnalisto Pr. Gudo ir veikėjos U. Gudienės, kariuomenėje baigė radio mechanikų kursų ir porai savaičių buvo paleistas namo paviešėti. Vykstant atgal į kariuomenę jam mažą, bet gerą radio dovanojo Bill Vaitkus, savininkas radio taisymo įmonės adresu 3310 S. Litanica Ave.

× J. ir J. Pukeliai, gyvenantys adresu 7334 S. Lowe Av., gegužės 25 d. švęs vedybinių gyvenimo sukaktį. Jubilatai yra veikėjai ir duosnūs rėmėjai mūsų įstaigų ir švietimo bei labdaros organizacijų; kai kurių net amžini nariai. Ypatingai Pukelienės vardą dažnai matome spaudoje rašant apie įvairių mūsų veikimą. Sveikiname.

Pirkite pas tuos biznierių, kurie skelbiasi 'Drauge'.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Tai karo laikų išmintis tinkamai prižiūrėt savo elektros prosą!

1. Saugokit dratą nuo karšto prosos. Prijunkit pirmiau dratą prie prosos, o paskiau prie elektros. Išjunkit nuo elektros pirmiau, o paskiau iš prosos. Jei dratą įkalata, tuojau pridukit prosą ir dratą savo įtaisytojui patikrinti. ĮJUNGKIT PRIEŠA REINANT IS KAMBARIO.

2. Neprosykite virš suitikiu ar kitų kietų daiktų.

3. Laikykite apadžia švartai. Kai prosas atšalia nuvalykite drėgnu skudurą. Jei reikia, valykite inliu ar šveitinu cleaner pirmiau. Niekados ne-grandykite ar merkit prosą į vandenį.

4. Prosut atliktus padukit ten kur duktis neprišliska.

5. Ne perkaitinkit prosą. Pasiskirkite tikra t e m peratūrą, košiam draubūti.

6. Nemykite šemyn. Karštis — n o spaudimas išlygina draubūti.

7. Neleiskit prosut krinti. Iš to daugiausia prieliasčių auzedimo.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS
Karo Dribtavėms Reikia Elektros—
Naudokit Išmintingai!

"MIRACLE" SIENOMS MALIAVA

Kemi-Tone
MIRACLE WALL FINISH

1. VIENAS APDENGIMAS užtenka daugumai sieninems popieroms, maliaivotoms sienoms ar lurboms, wallboard, sklepu sienoms.
2. Apdengia kaip Magika.
3. Išdžiūva į vieną valandą.
4. Majšosi su vandeniu.
5. Neturi "Maliavos" kvapnio.
6. Lengvai apvalomas.
7. Gražiausias Spalvos.

\$2.98
PER GALLON
FAST FORM

BERLAND'S PAINT STORE

Mes Pristatom 1917 S. Halsted St. Telefonas
Visur CANAL 1684
Pietvakarių Krautuvė — 3618 West 26th Street